

PENGUASAAN BAHASA MELAYU PELAJAR ASING DI UNIVERSITI MALAYA: ANALISIS FAKTOR JANTINA DAN TAHAP PENGAJIAN

Norfaizal JAMAIN¹

Akhmad MANSUR²

Rohaidah HARON³

^{1,2,3}Akademi Pengajian Melayu, Universiti Malaya

nfaiz@um.edu.my

akhmadmansur@um.edu.my

eyda1826@um.edu.my

Received: 24th July 2023

Accepted: 11th September 2023

ABSTRAK

Kajian penguasaan bahasa Melayu terhadap faktor jantina dan tahap pengajian pelajar asing di universiti masih kurang kerana banyak kajian yang dilakukan lebih tertumpu kepada pelajar tempatan. Selain itu, tumpuan kajian lebih kepada penelitian faktor luaran berbanding faktor dalaman pelajar. Oleh itu, kajian ini bertujuan untuk menganalisis penguasaan bahasa Melayu pelajar asing berdasarkan faktor jantina dan tahap pengajian pelajar asing Ijazah Tinggi di Universiti Malaya. Bagi menghuraikan objektif yang telah ditetapkan, instrumen ujian penilaian digunakan bagi meneliti skor ujian pencapaian bahasa Melayu. Data yang diperoleh dianalisis dengan memperincikan nilai purata di samping menganalisis perbandingan antara dua faktor perbezaan pelajar. Selepas itu, data akan meneliti korelasi dan kesan pengaruh faktor pemboleh ubah. Hasil kajian mendapati, tidak terdapat perbezaan penguasaan bahasa Melayu antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan kerana memperoleh nilai signifikan $p = 0.845$, manakala tahap pengajian pula, nilai signifikan yang diperoleh ialah $p = 0.287$. Bagi kesan pengaruh terhadap penguasaan bahasa Melayu, kedua-dua faktor tersebut hanya menyumbang 0.80% dan 0.10% sahaja. Kajian dapat menjelaskan bahawa faktor jantina dan tahap pengajian pelajar tidak memberikan kesan yang ketara terhadap penguasaan bahasa Melayu pelajar asing di Universiti Malaya. Kajian ini diharap dapat menyumbang kepada penguasaan bahasa Melayu dalam kalangan pelajar asing, khususnya di Universiti Malaya. Oleh itu, pelajar yang mempunyai latar belakang peribadi yang berbeza boleh mempelajari bahasa Melayu tanpa sebarang halangan walaupun mempunyai perbezaan faktor peribadi. Cadangan kajian lanjutan adalah dengan meneliti faktor peribadi seperti masa pembelajaran di luar kelas dan motivasi yang boleh mempengaruhi penguasaan bahasa Melayu.

Kata kunci: penguasaan; jantina; tahap pengajian; pelajar asing; bahasa kedua.

MALAY LANGUAGE PROFICIENCY OF FOREIGN STUDENTS AT UNIVERSITI MALAYA: ANALYSIS OF GENDER FACTORS AND LEVEL OF STUDY

ABSTRACT

Malay language proficiency studies on gender and level of study of foreign students at the university are still lacking as many studies are done more focused on local students. In addition, the focus of the study was more on researching external factors than on students' internal factors. Therefore, this study aims to analyze the Malay language proficiency of foreign students based on gender factors and the level of study of foreign students of higher degree at the Universiti Malaya. To describe the objectives set, assessment test instruments are used to examine the scores of the Malay language achievement test. The data obtained were analyzed by detailing the average value while analyzing the comparison between the two factors of student difference. After that, the data will examine the correlation and effect of the influence of variable factors. As a result, there was no difference in Malay language proficiency between male and female students due to the significant value of $p = 0.845$, while the level of study, the significant value obtained was $p = 0.287$. As for the impact of the influence on Malay language proficiency, both factors contributed only 0.80% and 0.10%. Studies can explain that the gender and level of study factors of students do not have a significant impact on the Malay language proficiency of foreign students at the University of Malaya. It is hoped that this study will contribute to the proficiency of the Malay language among foreign students, especially those studying at the Universiti Malaya. Therefore, students with different personal backgrounds can learn the Malay language without any obstacles despite the differences in personal factors. The recommendation of further study is to examine personal factors such as learning time outside the classroom and motivas that can influence Malay language proficiency.

Keywords: mastery; gender; level of study; foreign learner; second language

Pengenalan

Pemerolehan dan pembelajaran bahasa merupakan proses kompleks yang melibatkan beberapa faktor. Faktor-faktor ini berada dalam diri pelajar sama ada dari segi jantina, umur dan latar belakang pendidikan (Ellis, 2006). Faktor ini tidak boleh berubah kerana faktor-faktor tersebut akan menentukan bentuk penguasaan bahasa yang dipelajari sama ada mahir atau lemah dalam komunikasi. Aspek perbezaan jantina antara faktor yang seiring dengan faktor lain seperti umur dan latar belakang pendidikan yang mempengaruhi proses pemerolehan bahasa. Terdapat kepentingan yang meletakkan peranan jantina sebagai faktor utama pemerolehan bahasa seperti yang telah dibuktikan dalam kajian Baher & MacIntyre (2000), Rafek et al. (2015) dan Habler et al. (2019). Namun begitu, terdapat juga penyelidikan mengatakan bahawa faktor jantina bukanlah syarat yang diperlukan untuk pemerolehan bahasa. Hal ini dibuktikan oleh kajian Amadi (2019), Bataineh, (2019) serta Muhammad Akram & Mamuna Ghani (2013). Tambahan pula, faktor jantina antara lelaki dan perempuan dilengkapi dengan kecenderungan lain yang akan membantu pelajar mempelajari bahasa dengan lebih cepat dan mudah seperti strategi pembelajaran, bahan pengajaran, motivasi dan faktor sosial. Jantina sering dikaitkan dengan faktor biologi terhadap penguasaan bahasa kedua pelajar. Faktor biologi tidak boleh diubah kerana faktor ini merupakan sifat yang dimiliki sejak azali (Ozfidan & Burlbaw, 2019). Banyak kajian yang dilakukan dengan meneliti hubungan antara jantina dengan penguasaan kosa kata, jantina dengan strategi pembelajaran, jantina dengan motivasi dan faktor persekitaran (Bai, 2018). Tannen (1996) menjelaskan, terdapat perbezaan ciri-ciri pertuturan antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan seperti kelancaran, jumlah kosa kata dan kedinamikan interaksi. Dengan kata lain, perbezaan jantina memberikan pandangan dan tanggapan yang berbeza terhadap penutur melalui interaksi komunikasi. Oleh

itu, kajian ini akan menganalisis hubungan penguasaan bahasa Melayu terhadap jantina sebagai pemboleh ubah akan memberi dapatan berkaitan faktor perbezaan pelajar terhadap penguasaan bahasa Melayu.

Selain faktor jantina, terdapat faktor lain yang boleh mempengaruhi penguasaan bahasa kedua pelajar seperti latar belakang pendidikan atau tahap pengajian. Ellis (2006) menegaskan bahawa tahap pengajian yang dimiliki oleh pelajar boleh menyumbang kepada kefahaman pelajar semasa mempelajari bahasa kedua. Perkara ini dipersetujui oleh Nikolov & Djigunović (2006) dengan menjelaskan, pendedahan awal bahasa kedua yang dipelajari memberi kelebihan kepada pelajar untuk memahami rumus-rumus tatabahasa. Pendedahan awal yang dimaksudkan ialah mempunyai asas pengetahuan bahasa kedua pada peringkat kanak-kanak atau semasa berada di sekolah rendah dan menengah sebelum melanjutkan pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi. Menurut Alahmadi et al. (2018) tahap pengajian semasa mempelajari bahasa kedua boleh mempengaruhi pemahaman pelajar kerana pelajar mendapat pendedahan awal berkaitan bahasa yang dipelajari. Dalam hal ini, latar belakang pendidikan lebih merujuk kepada tahap pengajian yang diambil di universiti sama ada pada tahap Ijazah Sarjana atau tahap Ijazah Kedoktoran semasa mempelajari bahasa Melayu.

Pembelajaran bahasa Melayu untuk pelajar asing boleh menjadi proses kompleks yang dipengaruhi oleh pelbagai faktor. Faktor-faktor ini mempengaruhi pemahaman dan penguasaan bahasa baru pelajar. Perkara ini boleh dikategorikan kepada aspek peribadi, sosial, kognitif dan pengajaran. Bagi faktor peribadi, perbezaan pelajar memainkan peranan penting dalam pembelajaran bahasa Melayu. Faktor-faktor seperti umur, kebolehan kognitif, motivasi dan gaya pembelajaran menyumbang kepada pemerolehan bahasa pelajar. Pelajar yang lebih muda umumnya mempunyai keupayaan yang lebih baik untuk memperoleh sebutan seperti penutur natif, manakala pelajar yang lebih berusia mungkin bergantung pada corak bahasa sedia ada, yang boleh menyebabkan gangguan bahasa (Kasai, 2004).

Selain faktor peribadi, terdapat faktor sosial persekitaran pelajar yang boleh mempengaruhi cara dan gaya pembelajaran bahasa Melayu. Pelajar mempunyai peluang untuk mempelajari bahasa Melayu melalui interaksi dengan penutur natif. Pelajar yang bijak akan menggunakan peluang berkomunikasi bersama masyarakat dengan menggunakan bahasa Melayu. Pelajar akan mempunyai pemahaman yang lebih tinggi kerana pembelajaran bahasa Melayu berlaku secara semula jadi. Walaupun pelajar berkenaan mendapat pendidikan formal secara terhad, namun pergaulan bersama masyarakat sekeliling membantu untuk bertutur dan memahami penggunaan bahasa Melayu dengan lebih baik dan teratur.

Walau bagaimanapun, pengalaman masa lalu yang negatif atau kaedah pembelajaran yang berkesan boleh mewujudkan halangan untuk pelajar mempelajari bahasa Melayu. Kurang bimbingan daripada guru semasa mempelajari bahasa kedua juga memberi kesan kepada pengalaman untuk mempelajari bahasa kedua yang lain. Kualiti pengajaran bahasa adalah penting dalam memudahkan pembelajaran bahasa kedua (Mady & Seiling, 2017). Kaedah pengajaran yang berkesan, seperti pendekatan komprehensif dan komunikatif, dapat menyediakan banyak peluang kepada pelajar untuk berlatih dan menggunakan bahasa dalam situasi kehidupan yang sebenar. Kurikulum yang direka dengan baik yang memenuhi keperluan dan tahap kemahiran pelajar juga boleh meningkatkan pemahaman dan penguasaan bahasa (Giraldo, 2018).

Sementara itu, jumlah dan kualiti pendedahan pelajar terhadap bahasa boleh mempengaruhi pembelajaran bahasa Melayu. Pelajar yang mempunyai banyak peluang untuk mendengar dan membaca dalam pelbagai konteks boleh mengembangkan pemahaman yang lebih mendalam tentang tatabahasa dan penggunaannya (Nation, 2015). Kebolehan pelajar mendapat bahan bacaan secara fizikal dan sumber dalam talian boleh menyumbang kepada pengalaman pembelajaran bahasa Melayu yang lebih holistik. Keseluruhan persekitaran yang mempunyai sokongan pembelajaran untuk pelajar asing boleh memainkan peranan dalam

proses pembelajaran bahasa Melayu. Sumber rujukan, program bahasa Melayu, penglibatan penutur natif yang mesra dan aktif dapat memupuk suasana positif serta menggalakkan perkembangan bahasa Melayu.

Kajian lepas penguasaan bahasa Melayu lebih kepada penelitian terhadap faktor luaran berbanding faktor dalaman yang berhubungan dengan penguasaan bahasa semasa mengikuti kursus bahasa Melayu. Terdapat faktor dalaman dan faktor luaran yang membolehkan penutur memperoleh bahasa Melayu. Keadaan sosial dianggap sebagai faktor luaran yang mempengaruhi peluang untuk pelajar mendengar dan bertutur dalam bahasa kedua serta mengembangkan kemahiran bahasa yang dimiliki (Alharbi, 2017). Faktor dalaman merujuk kepada usia, jantina, motivasi, sikap dan latar belakang pendidikan. Sementara itu faktor luaran merujuk kepada faktor yang berada di luar diri pelajar yang membantu kepada penguasaan bahasa yang dipelajari seperti buku rujukan, persekitaran dan tenaga pengajar. Faktor dalaman dan luaran merupakan indikator perbezaan pelajar seperti yang dijelaskan oleh Ellis (1994). Faktor-faktor ini perlu diambil kira sebagai penyumbang kepada kefahaman pelajar semasa mempelajari bahasa kedua, sama ada bahasa Arab, bahasa Inggeris dan bahasa Melayu.

Pembelajaran bahasa kedua untuk pelajar asing ialah proses yang dipengaruhi oleh gabungan faktor peribadi, sosial, kognitif dan pengajaran oleh guru. Menyedari dan menangani faktor-faktor ini dapat membantu guru dan pelajar mengoptimumkan pengalaman pembelajaran bahasa dan meningkatkan pemahaman dan penguasaan bahasa Melayu. Penting untuk mewujudkan persekitaran yang memupuk motivasi, memberikan pendedahan bahasa yang mencukupi dan menyokong pelajar sepanjang perjalanan pembelajaran bahasa Melayu sebagai bahasa kedua.

Sorotan Literatur

Jantina dan penguasaan bahasa kedua merujuk kepada hubungan antara jantina dan keupayaan pelajar untuk memperoleh dan menggunakan bahasa Melayu. Walaupun penyelidikan telah meneliti hubungan ini, namun dapatan kajian tidak konklusif disebabkan skop dan aspek penelitian yang berbeza-beza merentasi bahasa, konteks, dan tahap kemahiran. Beberapa kajian menunjukkan bahawa perbezaan jantina mungkin wujud dari segi strategi pembelajaran bahasa, motivasi, dan corak penggunaan bahasa (Andrade, 2006). Hal ini kerana faktor jantina dan latar belakang pendidikan juga memainkan peranan penting dalam pemerolehan bahasa Melayu. Oleh itu, jantina sahaja tidak boleh dianggap sebagai peramal muktamad penguasaan bahasa Melayu. Pemahaman holistik tentang pelbagai faktor diperlukan untuk menganalisis hasil penguasaan bahasa Melayu secara komprehensif. Penyelidikan yang telah dijalankan menghasilkan gambaran tentang cara dan amalan pembelajaran pelajar dalam membentuk keinginan dan tindakan untuk mempelajari bahasa kedua.

Keperluan mengkaji penguasaan pembelajaran bahasa Melayu sebagai bahasa kedua, khususnya daripada aspek jantina dan tahap pengajaran ini dilakukan atas sebab kurangnya kajian yang memfokuskan aspek tersebut. Kajian sedia ada lebih kepada pelajar tempatan sama ada pelajar Cina, pelajar Tamil dan pelajar Bumiputera yang meneliti faktor perbezaan pelajar berbanding pelajar asing. Selain itu, kurang kajian yang melihat faktor tahap pengajaran pelajar asing untuk menguasai bahasa Melayu. Kajian-kajian yang telah dilakukan lebih kepada kemahiran pelajar, pembinaan modul dan penerangan pengajaran bahasa Melayu. Namun, masih kurang kajian yang meneliti hubungan penguasaan bahasa Melayu terhadap jantina dan tahap pengajaran pelajar asing terutamanya di peringkat universiti.

Terdapat kajian yang semakin meningkat dalam bidang penyelidikan penguasaan bahasa Melayu dan hubungannya dalam pelbagai konteks. Kajian yang telah dilakukan merangkumi aspek kemahiran bertutur pelajar asing oleh Siti Saniah Abu Bakar (2013), perancangan penguasaan kosa kata bahasa Melayu pelajar antarabangsa oleh Nor Sahara Mesman et al. (2023). Selain itu, kajian juga melibatkan pembinaan semula

kurikulum Bahasa Melayu Asas bagi pelajar antarabangsa oleh Muhammad Fawiz Bakri et al. (2020) serta analisis kesalahan penulisan Bahasa Melayu pelajar antarabangsa oleh Nurul Ain Alizuddin & Nik Nur Athirah Nik Mohd Arif (2021). Kajian-kajian yang telah dilakukan lebih kepada kemahiran pelajar, pembinaan modul dan penerangan pengajaran bahasa Melayu. Namun, masih kurang kajian yang meneliti hubungan penguasaan bahasa Melayu terhadap jantina dan tahap pengajian pelajar asing terutamanya di peringkat universiti.

Oleh itu, beberapa orang pengkaji telah menjalankan kajian berkaitan penguasaan bahasa Melayu seperti Nor Sahara Mesman et al. (2023) yang memberi tumpuan kepada bentuk penguasaan kosa kata bahasa Melayu pelajar antarabangsa semasa pembelajaran dalam talian. Hasil kajian mendapati pelaksanaan pembelajaran menyumbang kepada $\min = 4.10$ yang berada pada tahap tinggi. Seterusnya untuk strategi pembelajaran pula ialah $\min = 4.22$ pada tahap tinggi dan cabaran pembelajaran $\min = 3.88$ berada pada tahap sederhana tinggi. Analisis korelasi Pearson mendapati hubungan yang signifikan antara pelaksanaan dengan memperoleh nilai $r = 0.636$, $p < 0.005$, strategi pembelajaran dengan $r = 0.326$, $p < 0.005$, dan cabaran pembelajaran dengan $r = 0.268$, $p < 0.005$. Kajian tersebut bertujuan untuk melihat implikasi kepada keupayaan pelajar antarabangsa untuk merancang dan membina strategi pembelajaran untuk menguasai kosa kata bahasa Melayu. Namun, aspek jantina dan tahap pengajian juga perlu diteliti bagi menilai sejauh mana kedua-dua faktor ini memberi kesan kepada keupayaan pelajar mempelajari bahasa Melayu.

Sementara itu, kajian Amirul Mukminin Mohamad (2023) yang meneliti perbandingan penguasaan kosa kata antara pelajar prasiswazah dan pascasiswazah pelajar asing melalui ujian kosa kata bahasa Melayu. Hasil kajian mendapati, pelajar prasiswazah mempunyai daya ingatan yang lebih baik berbanding dengan pelajar pascasiswazah. Hal ini dibuktikan dengan nilai $\min$ yang diperoleh oleh pelajar prasiswazah dengan tinggi iaitu $\min = 49.44$ dan pelajar pascasiswazah memperoleh nilai $\min = 33.63$. Kajian yang dilakukan dengan melihat perbandingan tahap pengajian antara pelajar Ijazah Dasar atau prasiswazah dengan pelajar Ijazah Tinggi atau pascasiswazah. Oleh itu, kajian ini lebih menumpukan pelajar yang berada pada tahap yang sama, iaitu pelajar Ijazah Tinggi antara pelajar Ijazah Sarjana dengan pelajar Ijazah Kedoktoran sahaja.

Kajian Qadir et al. (2021) menjelaskan pelajar pascasiswazah mempunyai keimbangan ketika menulis karangan dalam bahasa Inggeris kerana tahap penguasaan yang masih lemah setelah melalui proses pembelajaran bahasa Inggeris. Kebimbangan ini disumbangkan oleh faktor jantina, umur dan kebolehan pelajar untuk memahami bahasa Inggeris. Kegagalan pelajar untuk mengatasi keimbangan diri boleh menjelaskan keputusan akhir pencapaian bahasa Inggeris. Namun, kajian ini tidak memberikan analisis secara komprehensif tentang tahap pendidikan yang boleh mempengaruhi keimbangan penulisan dalam kalangan pelajar. Walaupun kajian yang dilakukan adalah terhadap bahasa Inggeris, namun perkara yang sama juga boleh berlaku untuk bahasa Melayu kerana bahasa Melayu dan bahasa Inggeris merupakan bahasa kedua oleh pelajar.

Begitu juga kajian yang dilakukan oleh Irma Mahad et al. (2021) yang bertujuan untuk mengenal pasti perbezaan sikap dan motivasi antara jantina murid sekolah yang mempelajari bahasa Melayu. Kajian tersebut menjelaskan bahawa faktor jantina tidak mempengaruhi tahap pembelajaran bahasa Melayu yang diajarkan secara dalam talian sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Sampel kajian yang terdiri daripada pelajar tempatan mendapati, pelajar tetap mempunyai semangat dan motivasi yang tinggi untuk mempelajari bahasa Melayu walaupun diajarkan secara dalam talian.

Seterusnya, Mulyono et al. (2020) yang meneliti perkara berkaitan kegelisahan yang dihadapi pelajar semasa mempelajari bahasa kedua di sekolah berdasarkan faktor jantina dan tahap pengajian. Hasil kajian mendapati kegelisahan pelajar tidak dipengaruhi oleh faktor jantina dan tahap pengajian. Kajian tersebut menjelaskan bahawa semua pelajar mempunyai tahap kegelisahan kognitif, iaitu pemikiran yang boleh

mempengaruhi tingkah laku. Selain itu, bagi tahap pengajian pula, pelajar sekolah menengah lebih gelisah semasa mempelajari bahasa kedua berbanding dengan pelajar di universiti.

Selain itu, kajian lepas yang melibatkan faktor luaran telah dilakukan oleh Mohamad Rofian Ismail et al. (2020) terhadap penguasaan bahasa Arab dalam kalangan pelajar di institusi pengajian tinggi di Malaysia. Hasil kajian mendapat buku panduan yang digunakan oleh pelajar boleh menambah pengetahuan selain menjadi rujukan kepada pelajar dan dibantu oleh guru. Wulandari et al. (2020) yang menerangkan faktor dalaman dan luaran terhadap pembelajaran bahasa Inggeris telah menerangkan bahawa terdapat tiga faktor yang boleh mempengaruhi tahap kesukaran pembelajaran, iaitu pengajaran oleh guru, media dan keadaan bilik darjah. Hal ini menjelaskan bahawa guru perlu memainkan peranan dengan menggunakan media sebagai alat bantu pengajaran bagi merangsang minat pelajar untuk mempelajari bahasa Inggeris.

Kajian oleh Amadi (2019) yang melihat perbezaan minat antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan dalam kemahiran membaca. Hasil kajian mendapat faktor jantina bukan penentu kepada minat membaca dalam kalangan pelajar. Pelajar lelaki dan pelajar perempuan mempunyai minat dan motivasi tinggi ketika membaca. Walaupun begitu, data menunjukkan bahawa nilai purata kemahiran membaca pelajar perempuan lebih tinggi berbanding pelajar lelaki dengan memperoleh nilai purata 3.33 berbanding pelajar lelaki yang hanya memperoleh nilai min 3.13. Kajian tersebut menjelaskan bahawa kaedah pengajaran yang melibatkan pelbagai aktiviti seperti fonik sintetik boleh menimbulkan minat membaca dalam kalangan pelajar.

Azizah Rajab et al. (2018) telah menjalankan kajian berkaitan kejutan budaya yang dihadapi oleh pelajar antarabangsa semasa melanjutkan pengajian di Malaysia. Hasil kajian mendapat bahawa jantina pelajar tidak menunjukkan hubungan yang signifikan terhadap perubahan budaya yang terdapat di Malaysia. Hal ini menjelaskan bahawa, pelajar boleh menerima budaya yang berlainan daripada budaya di negara asal pelajar. Dari aspek tahap pengajian pula, pelajar berstatus prasiswazah dan pascasiswazah juga tidak memberikan kesan terhadap kejutan budaya kerana kedua-dua tahap pengajian ini mudah menyesuaikan diri dengan budaya di tempat baru.

Berdasarkan sorotan kajian yang dilakukan, banyak kajian yang telah dijalankan lebih kepada penguasaan bahasa Melayu secara menyeluruh tanpa melibat kepada faktor perbezaan pelajar seperti jantina dan tahap pengajian. Kajian-kajian lebih menjurus kepada kemahiran berbahasa, penggunaan teknologi dalam pengajaran dan permasalahan peribadi seperti kejutan budaya. Selain itu, kajian terhadap pelajar asing berkaitan faktor jantina dan tahap pengajian juga dilihat kurang dan tidak mendapat perhatian para pengkaji terutamanya untuk bahasa Melayu. Banyak kajian yang dilakukan lebih kepada penguasaan bahasa Arab dan bahasa Inggeris. Tambahan pula, faktor perbezaan pelajar ini dilihat antara penyumbang kepada penguasaan pelajar berkaitan bahasa Melayu yang dipelajari. Justeru, kajian ini akan menganalisis faktor-faktor perbezaan pelajar yang memfokuskan dari aspek jantina dan tahap pengajian yang masih kurang dilakukan. Sedangkan faktor-faktor ini sangat penting kepada pelajar yang ingin mempelajari bahasa Melayu sebagai salah satu faktor yang mempengaruhi proses pembelajaran yang membawa kepada penguasaan bahasa Melayu.

Kajian ini telah menetapkan dua objektif yang utama. Objektif yang pertama, iaitu dengan menganalisis penguasaan bahasa Melayu pelajar asing berdasarkan faktor jantina antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan Ijazah Tinggi. Seterusnya, objektif yang kedua adalah menganalisis penguasaan bahasa Melayu pelajar asing berdasarkan faktor tahap pengajian antara pelajar Ijazah Sarjana dan pelajar Ijazah Kedoktoran di Universiti Malaya.

Metodologi Kajian

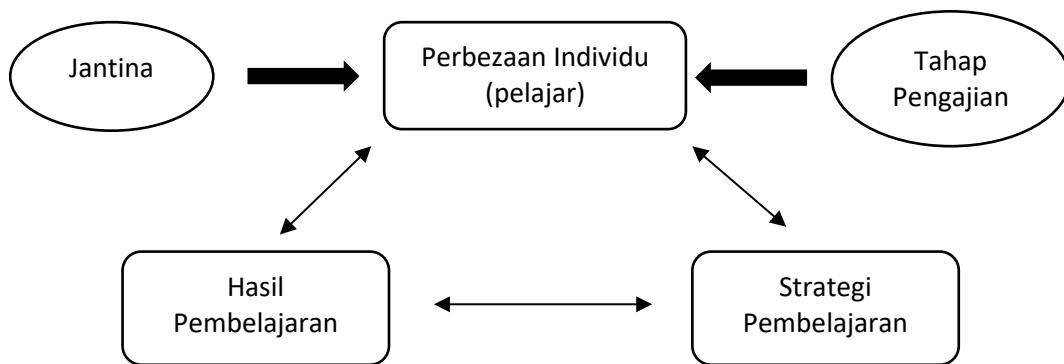
Matlamat utama penyelidikan adalah untuk memastikan bahawa setiap penemuan kajian adalah sah dan boleh dipercayai. Kajian berbentuk kuantitatif ini dijalankan mengikut proses yang sistematik dan berstruktur. Setiap elemen penyelidikan dipenuhi seperti teknik, instrumen, prosedur dan analisis data bagi mengelakkan ralat dan keraguan yang akhirnya dapat mencapai objektif kajian.

Kajian ini meneliti satu daripada proses pelajar semasa memperoleh bahasa kedua, iaitu Model Pemerolehan Bahasa Kedua oleh Ellis (1994). Model ini bertujuan untuk menganalisis hubungan antara hasil pembelajaran dengan faktor perbezaan pelajar. Ellis (1994) menjelaskan matlamat pemerolehan bahasa kedua ialah kecekapan linguistik dan komunikasi oleh pelajar. Antara perkara penting dalam pemerolehan bahasa kedua, iaitu dengan mengambil kira faktor-faktor perbezaan pelajar dalam mencapai kejayaan pembelajaran bahasa. Bagi tujuan ini, penyelidik mesti melihat aspek perbezaan pelajar dengan mengumpul dan menganalisis bahasa kedua pelajar berdasarkan kepada hasil pencapaian (Ellis, 1994).

Dalam model tersebut, terdapat satu proses yang dilalui oleh setiap pelajar untuk mempelajari bahasa kedua, iaitu faktor perbezaan pelajar. Faktor perbezaan ini boleh terdiri daripada jantina, umur, motivasi, latar belakang pendidikan, sosioekonomi, pendidikan ibu bapa dan banyak lagi. Ellis (2005) menjelaskan bahawa setiap pelajar tidak mempunyai persamaan antara satu sama lain semasa mempelajari bahasa kedua. Perkara ini menyebabkan perbezaan penguasaan bahasa yang membawa kepada keyakinan untuk bertutur. Semakin banyak pengetahuan bahasa yang dimiliki, semakin mahir pelajar untuk menguasai kemahiran bahasa sama ada bertutur atau menulis (Tanaka & Ellis, 2003). Oleh itu, dua faktor perbezaan pelajar iaitu faktor jantina dan tahap pengajian dijadikan pemboleh ubah bebas terhadap penguasaan bahasa Melayu pelajar Ijazah Tinggi dalam kajian ini. Proses pelajar untuk menguasai bahasa Melayu dapat dijelaskan berdasarkan rajah 1 di bawah, iaitu:

Rajah 1

Model Pemerolehan Bahasa Kedua Ellis (1994)

Populasi dan Sampel Kajian

Fakulti Bahasa dan Linguistik menawarkan kursus Bahasa Malaysia Asas kepada semua pelajar asing yang melanjutkan pengajian di Universiti Malaya. Jabatan Bahasa-bahasa Malaysia dan Linguistik Terapan diberi tanggungjawab untuk melaksanakan proses pengajaran dan pembelajaran bagi kursus ini. Setiap pelajar asing sama ada pelajar Ijazah Dasar atau Ijazah Tinggi perlu lulus kursus Bahasa Malaysia Asas sebagai syarat pengijazahan seperti yang telah ditetapkan oleh pihak universiti. Berdasarkan data yang diperoleh, jumlah pelajar yang mendaftar kursus Bahasa Malaysia Asas pada semester dua sesi 2021/2022, adalah seramai 350 orang. Daripada jumlah tersebut seramai 128 (N=128) atau 36.57 peratus pelajar diambil sebagai sampel kajian, iaitu pelajar yang mengambil kursus Bahasa Malaysia Asas pada siri satu. Selaras dengan pendapat yang dikemukakan oleh Stratton (2021) yang menyatakan bahawa saiz sampel yang optimum boleh mengurangkan ralat pensampelan dan boleh mengurangkan bias hasil penyelidikan.

Subjek Kajian

Jadual 1 merujuk kepada maklumat jantina, bilangan dan peratus subjek kajian yang terlibat dalam kajian penguasaan bahasa Melayu. Analisis berbentuk statistik deskriptif digunakan bagi menganalisis maklumat berkaitan subjek kajian. Data dianalisis bagi menentukan bilangan dan peratus pelajar daripada segi jantina dan tahap pengajian. Subjek kajian yang terlibat dalam kajian ini terdiri daripada pelajar asing yang mengambil kursus Bahasa Malaysia Asas siri satu pada semester dua sesi pengajian 2021/2022. Pelajar yang mengambil kursus Bahasa Melayu merupakan pelajar yang tidak mempunyai pengetahuan asas berkaitan bahasa Melayu. Pelajar yang mempunyai asas dan sijil Bahasa Melayu semasa di peringkat Ijazah Dasar diberi pengecualian daripada mengambil kursus Bahasa Malaysia Asas di peringkat Ijazah Tinggi. Berdasarkan analisis berkaitan maklumat subjek kajian, seramai 128 orang pelajar terlibat dalam kajian ini. Daripada jumlah tersebut, 78 orang (60.90%) merupakan pelajar lelaki dan baki 50 orang (39.10%) merupakan pelajar perempuan, iaitu:

Jadual 1
Profil Jantina Subjek Kajian

Item	Kategori	Bilangan	Peratus (%)
Jantina	Lelaki	78	60.90
	Perempuan	50	39.10
	Jumlah	128	100

Jadual 2 merujuk kepada bilangan subjek kajian mengikut tahap pengajian yang terlibat dalam kajian ini. Dapat diperhatikan bahawa, seramai 84 (65.60%) orang ialah pelajar yang sedang melanjutkan pengajian pada tahap Ijazah Sarjana berbanding 44 (34.40%) orang ialah pelajar pada tahap Ijazah Kedoktoran, iaitu:

Jadual 2*Profil Tahap Pengajian Subjek Kajian*

Item	Kategori	Bilangan	Peratus (%)
Tahap pengajian	Ijazah Sarjana	84	65.60
	Ijazah Kedoktoran	44	34.40
	Jumlah	128	100

Instrumen Kajian

Ujian penilaian merupakan salah satu instrumen yang boleh guna oleh pengkaji bagi meneliti perkara berkaitan penilaian bahasa secara keseluruhan (Read & Chapelle, 2001). Oleh itu, satu instrumen berkaitan Ujian Penilaian Bahasa Melayu dibentuk bagi mendapatkan markah pencapaian kursus Bahasa Malaysia Asas. Kertas ujian yang terdiri daripada tiga bahagian yang utama, iaitu karangan, kefahaman dan tatabahasa serta kemahiran bahasa. Kandungan soalan merangkumi perbualan harian, pembentukan ayat mudah, susunan semula perkataan-perkataan menjadi ayat yang betul dan pilihan jawapan. Setiap soalan dibentuk berdasarkan buku rujukan pengajaran bahasa Melayu yang digunakan di dalam kelas semasa sesi pengajaran, iaitu buku Efektif Bahasa Melayu Asas oleh Mat Zaid Hussein et al. (2017).

Penyediaan kertas ujian telah dilakukan mengikut garis panduan yang telah ditetapkan oleh pihak fakulti. Kertas ujian telah disemak oleh penyelaras kursus dan guru bahasa Melayu yang berpengalaman. Setelah kertas ujian selesai disemak oleh pakar instrumen, segala cadangan, teguran dan penambahbaikan terhadap instrumen kajian dilakukan sebelum kertas ujian diuji kepada sampel kajian. Kesemua bahagian soalan ini bertujuan untuk menilai keupayaan pelajar berkaitan bahasa Melayu setelah selesai melalui proses pengajaran dan pembelajaran yang telah berlangsung selama dua minggu. Dalam tempoh dua minggu tersebut, pelajar akan melalui proses pembelajaran bersemuka selama 20 jam, manakala 20 jam lagi ialah pembelajaran kendiri.

Prosedur Kajian

Bagi mendapatkan data yang empirikal dan deskriptif, Ujian Penilaian Bahasa Melayu perlu mendapat kebenaran daripada pihak pengurusan Fakulti Bahasa dan Linguistik, Universiti Malaya. Setelah kebenaran diperoleh, pelajar diberi penerangan berkaitan tujuan kajian ini dijalankan. Pelajar yang tidak mahu terlibat dalam kajian dibenarkan untuk menarik diri daripada terlibat sebagai subjek kajian. Selain itu, sekiranya terdapat pertanyaan, subjek kajian dibenarkan bertanya kepada pengkaji dan penyelaras kursus. Cara menjawab soalan ujian adalah dengan menggunakan platform secara dalam talian, iaitu Spectrum di bawah kendalian Pusat Teknologi Maklumat (PTM). Subjek kajian perlu mendaftar masuk dengan menggunakan akaun pelajar. Sekiranya terdapat gangguan teknikal semasa menjawab soalan ujian, pelajar dibenarkan untuk menjawab semula soalan ujian.

Tempoh masa menjawab soalan ujian adalah selama dua jam sahaja. Setelah tempoh masa menjawab telah tamat, jawapan pelajar akan dimuat turun dan direkodkan secara manual. Kertas jawapan pelajar akan ditanda dan direkodkan berdasarkan bilangan subjek kajian yang mengambil bahagian. Kemudian kertas soalan akan disemak berdasarkan skema pemarkahan yang telah ditetapkan. Sebelum melaksanakan kajian sebenar, kajian rintis dilakukan terlebih dahulu. Segala kekurangan dan kelemahan semasa kajian rintis dilaksanakan akan dinilai dan ditambah baik agar tidak berlaku gangguan semasa kajian.

sebenar dilaksanakan. Terdapat kemungkinan gangguan internet semasa subjek kajian menjawab soalan ujian penilaian bahasa Melayu. Oleh itu, kerjasama dilakukan bersama Pusat Teknologi Maklumat (PTM) untuk mengatasi masalah ini. Selain itu, kajian rintis dilakukan bagi menguji kebolehpercayaan instrumen dan prosedur kajian. Berdasarkan analisis data kajian rintis, nilai alpha Cronbach yang diperoleh ialah 0.71. Menurut Bond & Fox (2007) sesuatu item yang memperoleh nilai antara 0.70 hingga 0.89, maka ujian tersebut berada pada tahap tinggi dan boleh diterima.

Dapatan dan Perbincangan

Setelah selesai proses merekodkan dan menanda kertas ujian, data yang diperoleh dianalisis dengan menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)* versi 26.0. Analisis ini bertujuan untuk meneliti purata (M) dan sisihan piaawai (SP) terhadap perbezaan skor pelajar lelaki dan pelajar perempuan. Selain itu kaedah yang sama juga digunakan untuk meneliti perbezaan penguasaan berdasarkan jantina dan tahap pengajian subjek kajian. Seterusnya ujian sampel -t bebas digunakan untuk menganalisis perbandingan purata antara dua faktor untuk mengetahui perbezaan penguasaan bahasa Melayu berdasarkan objektif yang telah ditetapkan. Oleh yang demikian, bagi menentukan perbezaan antara faktor-faktor, nilai signifikan atau p yang ditetapkan ialah <0.05 ($p < 0.05$) pada aras ke ertian 95.00 peratus.

Seterusnya bagi meneliti korelasi dan kesan pengaruh faktor pemboleh ubah bebas terhadap skor ujian penilaian bahasa Melayu pelajar asing, analisis korelasi dan regresi dilakukan untuk mengkaji kesan sumbangan faktor jantina dan tahap pengajian terhadap penguasaan kosa kata bahasa Melayu. Korelasi Pearson dengan nilai (r) adalah untuk melihat hubungan linear antara dua pemboleh ubah atau lebih (Mohd Majid, 2009). Kajian ini mengguna pakai jadual korelasi daripada Mohd Yusri Ibrahim (2010) bagi menerangkan hubungan korelasi antara pemboleh ubah iaitu ujian penilaian, jantina dan tahap pengajian.

Jadual 3 menunjukkan nilai pekali korelasi dengan hubungan interpretasi antara pemboleh ubah. Dapat dijelaskan bahawa nilai yang berada pada 0.00 hingga 0.20 mempunyai tahap hubungan yang sangat lemah, nilai 0.21 hingga 0.40, hubungan yang lemah, nilai 0.41 hingga 0.70, mempunyai hubungan interpretasi tahap sederhana. Seterusnya nilai pekali korelasi 0.71 hingga 0.90 menunjukkan hubungan yang kuat dan nilai 0.91 hingga 1.00 pula mempunyai hubungan interpretasi yang sangat kuat. Selain itu, analisis regresi linear digunakan untuk meramalkan nilai pemboleh ubah berdasarkan nilai pemboleh ubah yang lain.

Jadual 3

Jadual Hubungan Korelasi

Hubungan Interpretasi	Pekali Korelasi (r)
Sangat lemah	0.00 – 0.20
Lemah	0.21 – 0.40
Sederhana	0.41 – 0.70
Kuat	0.71 – 0.90
Sangat kuat	0.91 – 1.00

Dapatan dan Perbincangan

Dapatan kajian merupakan hasil yang diperoleh daripada kajian yang telah dijalankan. Penyelidikan kuantitatif ini adalah satu daripada pendekatan empirikal yang memberi tumpuan kepada mengumpul dan menganalisis data untuk membuat perbincangan dan kesimpulan pada akhir kajian.

Penguasaan Bahasa Melayu Antara Jantina

Jadual 4 menunjukkan keputusan nilai skor purata ujian penilaian bahasa Melayu. Hasil analisis menunjukkan bahawa pelajar lelaki memperoleh nilai min = 80.03 dan nilai sisihan piaawai ialah 13.71. Perbezaan sebanyak 0.49 daripada pelajar perempuan yang memperoleh nilai skor purata 80.52 dan sisihan piaawai 14.25. Hasil analisis ujian -t sampel bebas yang dilakukan menunjukkan, tidak terdapat perbezaan penguasaan bahasa Melayu antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan kerana nilai p (0.845), t (126) = -0.196 melebihi daripada nilai signifikan yang ditetapkan iaitu $p < 0.05$. Oleh yang demikian dapat disimpulkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara penguasaan bahasa Melayu antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan yang mempelajari bahasa Melayu di Universiti Malaya.

Jadual 4
Keputusan Perbezaan Skor Mengikut Jantina Pelajar

Skor Markah		n	Min	SP	Perbezaan Min	t	Dk	Signifikan
Subjek Kajian	Lelaki	78	80.03	13.71	0.49	-0.196	126	0.845
Kajian	Perempuan	50	80.52	14.25				

Nota: $p < 0.05$

Jadual 5 merujuk kepada hubungan faktor jantina terhadap penguasaan bahasa Melayu pelajar asing. Dapat diperhatikan bahawa terdapat hubungan korelasi yang sangat lemah, iaitu nilai $r = 0.17$, $F (1,126) = 0.038$ dan nilai signifikan ialah $p = 0.845 (> 0.05)$. Oleh yang demikian, tidak terdapat hubungan yang signifikan antara penguasaan bahasa Melayu pelajar antara lelaki dan pelajar perempuan. Selain itu, daripada aspek kesan pengaruh jantina pula, nilai R^2 yang diperoleh ialah -0.008. Hal ini memberi interpretasi bahawa faktor jantina pelajar menyumbang 0.80 peratus terhadap perkembangan penguasaan bahasa Melayu pelajar asing. Baki peratusan disumbangkan oleh faktor-faktor lain yang tidak terlibat dalam skop kajian ini. Faktor jantina menyumbang kesan pengaruh yang kecil kerana kurang daripada kadar nilai 0.2 (Cohen, 1988).

Jadual 5
Keputusan Regresi Faktor Jantina Pelajar Asing

Hubungan Pengaruh Jantina Terhadap Penguasaan Bahasa Melayu Pelajar Asing				
	r	R^2	F	p
Penguasaan bahasa Melayu dan tahap pengajian	0.17	0.008	0.038	0.845 ^b
b: Peramal (constant), jantina				

Kajian ini menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan dalam penguasaan bahasa Melayu mengikut jantina antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan. Kedua-dua jantina mampu menguasai bahasa Melayu dengan masa dan usaha yang diperuntukkan dalam kelas pengajaran dan pembelajaran. Dalam kajian ini, pelajar asing Ijazah Tinggi yang datang ke Malaysia untuk mempelajari bahasa Melayu berbeza dalam penguasaan bahasa Melayu berdasarkan jantina. Penguasaan bahasa Melayu boleh menjadi cabaran bagi pelajar asing, terutamanya dengan perbezaan tatabahasa dan sebutan (Siti Saniah Abu Bakar, 2013).

Dalam suasana kelas pembelajaran, pelajar lelaki dan pelajar perempuan boleh mempelajari dan menguasai bahasa Melayu dengan berkesan. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa perbezaan dalam gaya dan strategi pembelajaran bahasa kedua (Alhaysony, 2017). Oleh itu, adalah penting untuk memberikan sokongan yang sama kepada pelajar lelaki dan pelajar perempuan untuk mempelajari bahasa Melayu. Hal ini termasuklah mewujudkan persekitaran pembelajaran yang inklusif, menyediakan sumber rujukan seperti bahan pembelajaran dan sokongan untuk pembelajaran bahasa tanpa mengira jantina. Llach & Gallego (2012) menjelaskan perbezaan jantina antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan disebabkan oleh pemilihan gaya pembelajaran disebabkan kekuatan deria. Pelajar boleh menerima input bahasa disebabkan kekuatan deria yang terdapat dalam diri, iaitu pendengaran, sentuhan dan visual. Pelajar yang mempunyai kekuatan visual akan lebih memilih pembelajaran melalui saluran visual seperti membaca bahan berbentuk gambar rajah. Begitu juga kepada pelajar yang mempunyai kelebihan daripada aspek lisan. Oleh itu, pelajar tersebut akan melakukan perbincangan, perbualan bersama rakan atau penutur natif untuk memahami bahasa Melayu dengan lebih baik.

Penguasaan Bahasa Melayu Mengikut Tahap Pengajian

Jadual 6 menerangkan perbezaan keputusan ujian penilaian kursus Bahasa Malaysia Asas mengikut tahap pengajian pelajar, iaitu Ijazah Sarjana dan Ijazah Kedoktoran. Analisis menunjukkan bahawa pelajar yang berada pada tahap Ijazah Sarjana memperoleh nilai min sebanyak 81.17 dengan nilai sisihan piawai 12.87. Berbanding pelajar pada tahap Ijazah Kedoktoran yang memperoleh nilai min sebanyak 78.41 dan nilai sisihan piawai ialah 15.60. Perbezaan skor min ialah sebanyak 2.76. Seterusnya hasil ujian *t* sampel bebas menjelaskan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara pelajar pada tahap Ijazah Sarjana dan Ijazah Kedoktoran kerana nilai yang diperoleh ialah $p = 0.287$, $t(126) = 1.069$, melebihi daripada nilai signifikan yang ditetapkan $p < 0.05$.

Jadual 6

Keputusan Perbezaan Skor Mengikut Tahap Pengajian Pelajar

	Skor Markah	n	Min	SP	Perbezaan Min	t	dk	Signifikan
Subjek Kajian	Ijazah Sarjana	84	81.17	12.87	2.76	1.069	126	0.287
	Ijazah Kedoktoran	44	78.41	15.60				

Nota: $p < 0.05$

Jadual 7 merujuk kepada hubungan faktor tahap pengajian pelajar dengan penguasaan bahasa Melayu pelajar asing Ijazah Tinggi. Analisis yang dilakukan menjelaskan bahawa terdapat hubungan yang sangat lemah kerana memperoleh nilai $r = 0.095$, $F(1,126) = 1.143$ dan nilai signifikan pula ialah $p = 0.287 (>0.05)$. Oleh itu, tidak terdapat hubungan yang signifikan antara penguasaan bahasa Melayu pelajar dengan tahap pengajian semasa melanjutkan pengajian di Universiti Malaya. Dari aspek kesan pengaruh, tahap

pengajian hanya menyumbang 0.10 peratus sahaja kerana nilai R^2 yang diperoleh ialah 0.001. Hal ini menjelaskan bahawa, tahap pengajian tidak memberikan kesan yang begitu besar terhadap penguasaan bahasa Melayu pelajar kerana kurang daripada nilai 0.2.

Jadual 7

Keputusan Regresi Faktor Tahap Pengajian Pelajar Asing

Hubungan pengaruh tahap pengajian terhadap penguasaan bahasa Melayu pelajar asing				
	R	R^2	F	p
Penguasaan bahasa Melayu dan tahap pengajian	0.095	0.001	1.143	0.287 ^b
b: Peramal (constant), tahap pengajian				

Analisis yang diperoleh menunjukkan tahap pengajian semasa berada di Universiti Malaya tidak mempengaruhi pemerolehan, pembelajaran dan pemahaman berkaitan bahasa Melayu yang dipelajari. Pelajar Ijazah Tinggi lazimnya memiliki tahap penguasaan tertentu dalam bahasa kedua terutamanya bahasa Inggeris sebelum kemasukan ke Universiti Malaya. Penguasaan bahasa kedua dalam kalangan pelajar asing boleh berbeza-beza bergantung kepada tahap pengajian (Rintaningrum & Aldous, 2017).

Oleh itu, daripada aspek latar belakang pendidikan pelajar atau tahap pengajian secara amnya mempunyai penguasaan bahasa yang baik, yang membolehkan pelajar berkomunikasi dengan berkesan dengan guru dan rakan sebaya. Walau bagaimanapun, penggunaan bahasa Melayu mungkin terhad kerana sering berinteraksi dengan pelajar asing yang tidak bertutur dalam bahasa Melayu. Hal ini boleh menjelaskan bahawa tahap pengajian sama ada Ijazah Sarjana atau Ijazah Kedoktoran tidak mempengaruhi penguasaan bahasa Melayu pelajar asing. Hasil daripada kajian ini, dapat dijelaskan bahawa faktor jantina dan tahap pengajian tidak membezakan pencapaian penguasaan pelajar asing. Akhir sekali, adalah penting untuk menyediakan peluang yang sama rata kepada pelajar asing dalam mempelajari dan menguasai bahasa Melayu.

Kesimpulan

Kajian ini telah menjelaskan bahawa faktor perbezaan pelajar, iaitu jantina dan tahap pengajian pelajar tidak mempengaruhi penguasaan bahasa Melayu dalam kalangan pelajar asing. Dapat dirumuskan bahawa faktor jantina dan tahap pengajian pelajar dalam penguasaan bahasa Melayu memberi kesan yang minima terhadap pengetahuan bahasa Melayu. Selain itu, kajian ini telah menjelaskan kelompongan kajian dengan menjadikan pelajar asing sebagai sampel kajian berbanding kajian-kajian lepas yang lebih memfokuskan pelajar tempatan. Sementara itu, faktor dalaman yang merupakan faktor perbezaan pelajar memainkan peranan yang relevan dalam kecenderungan jantina antara pelajar lelaki dan pelajar perempuan serta tahap pengajian untuk menguasai bahasa Melayu.

Faktor perbezaan pelajar yang dijelaskan menunjukkan jantina terhadap penguasaan bahasa Melayu merangkumi interaksi komunikasi yang kompleks antara identiti individu dan kebolehan pelajar menggunakan bahasa Melayu yang dipelajari. Kajian ini menghasilkan dapatan yang holistik kerana perbezaan jantina tidak mempengaruhi penguasaan bahasa Melayu. Secara umumnya, pelajar perempuan menunjukkan penguasaan bahasa Melayu yang lebih baik berbanding pelajar lelaki. Namun dari segi nilai signifikan pula, hal ini menunjukkan sebaliknya kerana memperoleh nilai $p = 0.845$ yang menjelaskan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara pelajar lelaki dengan pelajar perempuan. Kajian ini selari

dengan Lam et al. (2012) yang menjelaskan pelajar perempuan sering menunjukkan kesediaan yang lebih besar untuk terlibat dalam komunikasi, bekerjasama dalam aktiviti kumpulan dan menyatakan emosi.

Walau bagaimanapun, perbezaan ini tidak mutlak dan variasi individu adalah penting kerana pelbagai faktor termasuk latar belakang budaya, peluang pendidikan dan motivasi yang memainkan peranan penting dalam pemerolehan bahasa. Penguasaan bahasa Melayu bergantung kepada pelbagai faktor, termasuk kualiti pengajaran, pendedahan kepada bahasa sasaran, dedikasi dan usaha individu yang dapat menggantikan pengaruh yang berkaitan dengan jantina. Oleh itu, jantina boleh menjadi aspek yang relevan untuk dipertimbangkan dalam kajian bahasa, yang harus dikaji bersamaan dengan faktor sosiobudaya, psikologi dan kontekstual yang lain untuk memberikan pemahaman yang komprehensif mengenai pemerolehan dan kecekapan bahasa Melayu.

Selain faktor jantina, terdapat satu lagi faktor, iaitu tahap pengajian pelajar yang boleh memberikan kesan terhadap penguasaan bahasa Melayu. Pelajar Ijazah Sarjana dilihat lebih cemerlang berbanding pelajar Ijazah Kedoktoran kerana memperoleh nilai min yang lebih tinggi. Namun begitu, nilai signifikan yang diperoleh menunjukkan bahawa tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara dua kategori tahap pengajian ini kerana memperoleh nilai $p = 0.287$. Oleh itu, kajian ini tidak menemui perbezaan penguasaan antara pelajar Ijazah Sarjana dan pelajar Ijazah Kedoktoran. Hal ini menjelaskan bahawa pelajar yang berada pada tahap pengajian yang berbeza boleh menguasai bahasa Melayu.

Tahap pengajian pelajar dan penguasaan bahasa Melayu ialah faktor yang saling berkaitan dengan memberi kesan yang ketara terhadap perjalanan akademik. Tahap pengajian merujuk kepada tahap pendidikan yang dicapai oleh pelajar seperti sekolah rendah, sekolah menengah, sarjana muda dan peringkat siswazah. Pelajar yang pernah belajar bahasa kedua seperti bahasa Inggeris merasakan lebih mudah untuk belajar bahasa kedua yang lain kerana pemindahan kemahiran dan strategi (Ellis, 2006). Perkara ini boleh mempengaruhi penguasaan bahasa Melayu yang dipelajari berdasarkan tahap pengajian pelajar. Pelajar Ijazah Tinggi yang mengikuti Ijazah Sarjana atau Ijazah Kedoktoran memerlukan kemahiran lanjutan untuk terlibat dalam penyelidikan, bekerjasama dengan sarjana antarabangsa atau belajar bahasa Melayu.

Kesimpulannya, penguasaan bahasa Melayu berkaitan dengan keupayaan pelajar untuk memahami, bercakap, membaca dan menulis dengan bahasa kedua yang dipelajari. Hubungan antara jantina dan tahap pengajian pelajar dalam penguasaan bahasa Melayu adalah kompleks. Penyelidikan dalam bidang ini telah menunjukkan hasil yang berbeza-beza bergantung kepada konteks dan metodologi tertentu yang digunakan. Namun begitu, kajian ini hanya memperincikan dua faktor perbezaan pelajar yang meneliti penguasaan bahasa Melayu pelajar Ijazah Tinggi. Terdapat faktor lain yang boleh diteliti seperti umur, bidang pengajian, motivasi dan sosioekonomi pelajar dalam kajian pada masa akan datang.

Rujukan

- Alahmadi, A., Shank, A. C., & Foltz, A. (2018). Vocabulary learning strategies and vocabulary size: Insights from educational level and learner styles. *Vocabulary Learning and Instruction*, 7(1), 1-21. <https://doi.org/10.7820/vli.v07.1.2187-2759>
- Alharbi, A. G. (2017). *Social language strategies of Saudi students in an English as a second language context* (Issue April). RMIT University.
- Alhaysony, M. (2017). Language learning strategies use by Saudi EFL Students: The effect of duration of English language study and gender. *Theory and Practice in Language Studies*, 7(1), 18. <https://doi.org/10.17507/tpls.0701.03>
- Amadi, E. A. (2019). Gender differences and interest in reading: Examining the literacy acquisition of Nigerian learners of English as a second language. *European Journal of English Language Teaching*, 4(3), 115-124. <https://doi.org/10.5281/zenodo.815631>
- Amirul Mukminin Mohamad. (2023). Ujian ‘5 Minit Kosa Kata’ – Perbandingan ingatan kosa kata bahasa Melayu antara pelajar prasiswazah dan pelajar pascasiswazah asing UKM. *International Conference on Business Studies and Education (ICBE)*, 1-11. <https://www.icbe.my/wp-content/uploads/2023/04/3-1.pdf>
- Andrade, M. S. (2006). International students in English-speaking universities: Adjustment factors. *Journal of Research in International Education*, 5(2), 131–154. <https://doi.org/10.1177/1475240906065589>
- Azizah Rajab, Hamidah Abdul Rahman, Roziana Shaari, Faizah Mohamad Nor, Nursyazwin Mansor, & Noorazwin Abdul Jalil. (2018). Tahap kejutan budaya pelajar antarabangsa di institut pengajian tinggi awam. *Prosiding Persidangan Serantau Sains Sosial Dan Kemanusiaan 2018*, 230–240.
- Baher, S. C., & MacIntyre, P. D. (2000). The role of gender and immersion in communication and second language orientations. *Language Learning*, 50(June), 311–341.
- Bai, Z. (2018). An Analysis of English vocabulary learning strategies. *Journal of Language Teaching and Research*, 9(4), 849–855. <https://doi.org/10.17507/jltr.0904.24>
- Bataineh, K. B. Al. (2019). English language learning beliefs of Jordanian students: The effect of gender. *International Journal of English Linguistics*, 9(2), 219–228. <https://doi.org/10.5539/ijel.v9n2p219>
- Bond, T. G., & Fox, C. M. (2015). *Applying the Rasch model: Fundamental measurement in the human sciences* (3rd Edition). Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9781315814698>
- Cohen, J. (1988). Statistical power analysis for the behavioral sciences. In *Biometrics* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates. <https://doi.org/10.2307/2529115>

Ellis, E. M. (2006). Language learning experience as a contributor to ESOL teacher cognition. *Tesl-Ej*, 10(1), 1–20.

Ellis, R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford University.

Ellis, R. (2005). Principles of instructed language learning. *System*, 33(2), 209–224. <https://doi.org/10.1016/j.system.2004.12.006>

Ellis, R. (2006). Individual differences in second language learning. In *The Handbook of Applied Linguistics* (pp. 525–551). <https://doi.org/10.1002/9780470757000>

Giraldo, F. (2018). Language assessment literacy: Implications for language teachers. *Profile: Issues in Teachers' Professional Development*, 20(1), 179–195. <https://doi.org/10.15446/profile.v20n1.62089>

Habler, F., Schwind, V., & Henze, N. (2019). Effects of smart virtual assistants ' gender and language. In *Proceedings of Mensch Und Computer 2019, July*, 469–473. <https://doi.org/10.1145/3340764.3344441>

Irma Mahad, Ugartini Magesvaran, & Intan Nur Syuhada Hamzah. (2021). Sikap dan motivasi murid sekolah rendah terhadap pembelajaran bahasa Melayu dalam talian sepanjang Perintah Kawalan Pergerakan. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu –JPBM*, 1(Mei), 16–28. <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v12-i6/14201>

Kasai, C. (2004). The age factor in second language acquisition. *The Modern Language Journal*, 16(1), 47–61. <https://doi.org/10.2307/329171>

Lam, S. F., Jimerson, S., Kikas, E., Cefai, C., Veiga, F. H., Nelson, B., Hatzichristou, C., Polychroni, F., Basnett, J., Duck, R., Farrell, P., Liu, Y., Negovan, V., Shin, H., Stanculescu, E., Wong, B. P. H., Yang, H., & Zollneritsch, J. (2012). Do girls and boys perceive themselves as equally engaged in school? The results of an international study from 12 countries. *Journal of School Psychology*, 50(1), 77–94. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2011.07.004>

Llach, M. P. A., & Gallego, M. T. (2012). Vocabulary knowledge development and gender differences in a second language. *Estudios de Lingüística Inglesa Aplicada*, 12, 45–75.

Mady, C., & Seiling, A. (2017). The coupling of second language learning motivation and achievement according to gender. *Theory and Practice in Language Studies*, 7(12), 1149. <https://doi.org/10.17507/tpls.0712.01>

Mat Zaid Hussein, Samsur Rijal Yahaya, Ahmad Sabri Abdul Samat, Norizah Hassan, & Norfaizal Jamain. (2017). *Efektif bahasa Melayu asas*. UM Press.

Mohamad Rofian Ismail, Ahmad Redzaudin Ghazali, Khairatul Akmar Abdul Latif, Fahed Maromar, & Saupi Man. (2020). Faktor luaran dan hubungannya terhadap pencapaian ujian pengesahan dan jantina pelajar dalam kemahiran menulis bahasa Arab di Institusi Pengajian Tinggi Malaysia. *Al-Irsyad: Journal of Islamic and Contemporary Issues*, 5(2), 367–376. <https://doi.org/10.53840/alirsyad.v5i2.103>

Mohd Majid Konting. (2009). *Kaedah penyelidikan pendidikan*. Dewan Bahasa dan Pustaka.

Mohd Yusri Ibrahim. (2010). *Analisis data penyelidikan untuk pendidikan dan sains sosial*. Bandar Ilmu.

Muhammad Akram, & Mamuna Ghani. (2013). Gender and language learning motivation. *Academic Research International*, 4(2), 536–540.

Muhammad Fawiz Bakri, Zulkifli Osman, Anida Sarudin, & Husna Faredza Mohamed Redwan. (2020). Analisis keupayaan pelajar dalam pembinaan semula kurikulum bahasa Melayu asas bagi pelajar antarabangsa Universiti Pendidikan Sultan Idris. *Rumpun Jurnal Persuratan Melayu*, 8(1), 65–76.

Mulyono, H., Liestyana, A. R., Warni, S., Suryoputro, G., & Ningsih, S. K. (2020). Indonesian students' anxiety to write in English as a foreign language across gender and educational levels. *Problems of Education in the 21st Century*, 78(2), 249–262. <https://doi.org/10.33225/pec/20.78.249>

Nation, P. (2015). Principles guiding vocabulary learning through extensive reading. *Reading in a Foreign Language*, 27(1), 136–145. <http://nflrc.hawaii.edu/rfl>

Nikolov, M., & Djigunović, J. M. (2006). Recent research on age, second language acquisition, and early foreign language learning. *Annual Review of Applied Linguistics*, 26(January 2006), 234–260. <https://doi.org/10.1017/S0267190506000122>

Nor Sahara Mesman, Nur Hidayah Rashidi, Diana Jumadi, & Muhammad Fawiz Bakri. (2023). Perancangan penguasaan kosa kata bahasa Melayu pelajar antarabangsa semasa mengikuti pembelajaran dalam talian. *Jurnal Dunia Pendidikan*, 4(4), 301–309. <https://doi.org/https://doi.org/10.55057/jdpd.2022.4.4.25>

Nurul Ain Alizuddin, & Nik Nur Athirah Nik Mohd Arif. (2021). Analisis kesalahan bahasa dalam penulisan bahasa melayu pelajar antarabangsa. *AL-QIYAM International Social Science and Humanities Journal*, 4(1), 113–127. <http://journal.al-qiyam.net/index.php/my1/article/view/103>

Ozfidan, B., & Burlbaw, L. M. (2019). A Literature-based approach on age factors in second language acquisition: Children, adolescents, and adults. *International Education Studies*, 12(10), 27. <https://doi.org/10.5539/ies.v12n10p27>

Qadir, S. M., Bostancı, H., B., & Kurt, M. (2021). Writing apprehension among english as a foreign language postgraduate students. *SAGE Open*, 11(2). <https://doi.org/10.1177/21582440211007121>

Rafek, M., Ramli, N. H. L., & Hassan, J. (2015). Language and gender: Fear of evaluation in second language learning. *Proceeding of the 3rd Global Summit on Education GSE 2015*, 8(1), 531–540. <https://doi.org/10.6007/ijarbss/v8-i1/3825>

Read, J., & Chapelle, C. A. (2001). A framework for second language vocabulary assessment. *Language Testing*, 18(1), 1–32. <https://doi.org/10.1177/026553220101800101>

- Rintaningrum, R., & Aldous, C. (2017). The Influence of student background characteristics on proficiency in English as a foreign language : Indonesian context. *Sosial Humaniora*, 10(2), 112–128. <https://doi.org/http://iptek.its.ac.id/index.php/jsh/article/view/3068>
- Siti Saniah Abu Bakar. (2013). Kekangan pelajar asing dalam menggunakan kemahiran bertutur bahasa Melayu. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 3(1), 52–62. <https://doi.org/10.1007/s00405-015-3791-6>
- Stratton, S. J. (2021). Population research: Convenience sampling strategies. *Prehospital and Disaster Medicine*, 36(4), 373–374. <https://doi.org/10.1017/S1049023X21000649>
- Tanaka, K., & Ellis, R. (2003). Study-abroad, language proficiency and learner beliefs about language learning. *JALT Journal*, 25(1), 63. <https://doi.org/10.37546/jaltjj25.1-3>
- Tannen, D. (1996). Researching gender-related patterns in classroom discourse. *Teachers of English to Speakers of Other Languages, Inc.*, 30(2), 341–344.
- Wulandari, C., Surtikanti, M. W., & Agung, A. S. S. N. (2020). A case study of internal and external factors on the difficulties in learning English. *JOEEL: Journal of English Education and Literature*, 1(2), 43–48. <https://doi.org/10.38114/joeel.v1i2.81>